

1998. évi LXXXIV. törvény

a családok támogatásáról¹

Az Országgyűlés a gyermekeket vállaló és nevelő családok jólétéért és jól-létéért, valamint a magyar népesedéspolitikai célok megvalósításaért érzett felelősségétől vezérelve, az Alaptörvényben és a családok védelméről szóló törvényben foglaltak érvényre juttatása érdekében a következő törvényt alkotja:²

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. §³ E törvény célja, hogy a családok anyagi biztonságának elősegítése, a gyermeknevelés támogatása és a magyar nemzet népesedéspolitikai céljainak megvalósítása érdekében meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

A törvény hatálya

2. §⁴ E törvény hatálya - ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik - kiterjed

a) a Magyarország területén élő

aa) magyar állampolgárra,

 ab)⁵ huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkező, továbbá a magyar hatóság által menekültként, oltalmazottként vagy hontalanként elismert személyekre,

ac) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmvtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát Magyarország területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik,

ad) - az anyasági támogatás kivételével - a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletekben (a továbbiakban: uniós rendeletek) meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmvtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát Magyarország területén gyakorolja, és - a határ menti ingázó munkavállalókat kivéve - a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik,

¹ Kihirdetve: 1998. XII. 24.

² Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 46. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

³ Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 47. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁴ Megállapította: 2017. évi CLXXVIII. törvény 20. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

⁵ Módosította: 2023. évi XC. törvény 329. § a).

ae) - az anyasági támogatás kivételével - a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás és tartózkodás céljából kiállított engedéllyel (EU Kék Kártyával) rendelkező harmadik országbeli állampolgárra,

af) összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárra, feltéve, hogy a munkavállalást számára hat hónapot meghaladó időtartamra, de a vállalaton belül áthelyezett személy esetén legalább kilenc hónapra engedélyezték;

b) a 29. § (4) bekezdése, valamint a 35. § (3) bekezdés b) pontja tekintetében a nem Magyarország területén élő, tartós külszolgálatot vagy tartós külföldi szolgálatot teljesítő magyar állampolgárra, illetve vele együtt élő házastársára, élettársára;

c) az anyasági támogatás tekintetében a b) pontban foglaltakon túl a nem Magyarország területén élő, külföldön született,

ca) a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv által anyakönyvezett, magyar állampolgárságú gyermek vér szerinti anyjára, örökbefogadó szülőjére vagy gyámjára, vagy

cb) a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény alapján kiadott „Magyar igazolvánnyal” rendelkező gyermek vér szerinti anyjára, örökbefogadó szülőjére vagy gyámjára, feltéve, hogy a gyermek lakóhelye szerinti szomszédos állam joga szerint a magyar állampolgárság felvétele a szomszédos állam szerinti állampolgárságtól való megfosztással jár.

Alapelvek

3. § (1)¹ A családnak mint Magyarország legfontosabb nemzeti erőforrásának és a magyar társadalom alapvető egységének a sokoldalú segítése, a családi élet biztonságának, a gyermekvállalás feltételeinek, valamint a család és a munka összeegyeztetésének javítása az állam egyik legfontosabb feladata.

(2)² A gyermek gondozásához, neveléséhez nyújtott ellátás célja a gyermek egészséges, harmonikus fejlődésének, testi, szellemi, erkölcsi gyarapodásának kiteljesítése.

(3) A családnak nyújtott ellátások az állam részéről biztosított olyan támogatások, amelyek elismerve a család és a gyermekvállalás fontosságát - jövedelmi helyzettől függetlenül - a gyermeket nevelő szülőt illetik meg.

(4) A többgyermekes, a gyermeket egyedül nevelő, továbbá a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő családokra nehezülő terhek ellensúlyozása céljából, továbbá esélyegyenlőségük elősegítése érdekében a családtámogatási rendszer egyes elemei differenciáltak.

Értelmező rendelkezések

4. § E törvény alkalmazásában

a) *egyedülálló*: az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa;

b)³ *intézetben született újszülött*: az az újszülött, akinek születését az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 61. § (3) bekezdése szerint jelentik be az illetékes anyakönyvvezetőnek;

c)⁴

1 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 48. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

2 Módosította: 2005. évi CXXVI. törvény 29. § aa).

3 Megállapította: 2019. évi CXVI. törvény 19. § (1). Hatályos: 2021. II. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CXVIII. törvény 34. § (2) a). Hatálytalan: 2012. IX. 1-től.

 *d)*¹ kereső tevékenység: munkaviszonyban, közalkalmazotti, köznevelési foglalkoztatotti, egészségügyi szolgálati, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban politikai szolgálati, biztos, kormányzati szolgálati, közszolgálati jogviszonyban, adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban, bírói, ügyészégi, igazságügyi szolgálati jogviszonyban, a Magyar Honvédség, rendvédelmi szervek, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos és szerződéses szolgálati jogviszonyában folytatott munkavégzésre irányuló tevékenység;²

e) szociális intézmény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.) szabályozott ápolást-gondozást, rehabilitációt, valamint átmeneti elhelyezést nyújtó bentlakásos intézmény;

f) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy:

fa) az a tizennyolc évesnél fiatalabb gyermek, aki a külön jogszabályban meghatározott betegsége, illetve fogyatéka miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul,

*fb)*³ az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll;

*g)*⁴ nevelőszülő: az a személy, aki nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya keretében saját háztartásában gondozza a gyámhatóság végleges határozatával nála elhelyezett, nevelésbe vett gyermeket és az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet;

*h)*⁵

*i)*⁶ jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott - belföldről vagy külföldről származó - vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkor legkisebb munkabér összegét;

j) rendszeres jövedelem: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem;

*k)*⁷ saját háztartásban nevelt, gondozott gyermek: az a gyermek, aki a 7. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott személlyel életvitelszerűen együtt él és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakokra kerül ki.

Családtámogatási ellátási formák

5. § A családtámogatási ellátások a következők:

*a)*⁸ családi pótlék

aa) nevelési ellátás (7. §),

ab) iskoláztatási támogatás (8. §);

1 Megállapította: 2016. évi LXIV. törvény 39. §. Módosította: 2018. évi CXV. törvény 31. §, 2018. évi CXXV. törvény 310. §, 2019. évi CIX. törvény 99. §, 2020. évi CLII. törvény 22. §, 2021. évi XCIX. törvény 224. §, 2023. évi LII. törvény 180. § (11).

2 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 69/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 19. § (1) 9.

3 Megállapította: 2012. évi CXVIII. törvény 30. §. Hatályos: 2012. VII. 26-tól.

4 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 48. § (2) a), 2013. évi CCV. törvény 67. §, 2015. évi CCXXIII. törvény 59. § b), 2017. évi L. törvény 165. § a).

5 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCV. törvény 68. § a). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

6 Megállapította: 2004. évi XXVI. törvény 14. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

7 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

8 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 1. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).

- b) gyermekgondozási támogatás
- ba)¹ gyermekgondozást segítő ellátás (20. §),
- bb) gyermeknevelési támogatás (23. §);
- c) anyasági támogatás (29. §).

II. Fejezet²

CSALÁDI PÓTLÉK³

6. §⁴ (1)⁵ A gyermek nevelésével, iskoláztatásával járó költségekhez az állam havi rendszerességgel járó nevelési ellátást vagy iskoláztatási támogatást (a továbbiakban együtt: családi pótlék) nyújt. A családi pótlékre jogosult személy az igényelbíráló szervnél megtett egyoldalú nyilatkozatával, indokolás nélkül lemondhat a számára megállapított családi pótlék vagy a családi pótlék általa meghatározott részének folyósításáról. A lemondó nyilatkozat a személyi jövedelemadóról szóló törvényben szabályozott családi kedvezmény érvényesítése szempontjából nem bír joghatással.

(2)⁶ A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról a gyermek védelembe vételéről határozatot hozó gyámhatóság dönthet.

Nevelési ellátás⁷

7. §⁸ (1)⁹ Nevelési ellátásra jogosult

a)¹⁰ a vér szerinti vagy örökbe fogadó szülő; a szülővel együtt élő házastárs; az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van; a szülővel együtt élő élettárs, ha az ellátással érintett gyermekkel életvitelszerűen együtt él és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja (a továbbiakban együtt: szülő); a nevelőszülő; a gyám; továbbá az a személy, akihez a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. § (1) bekezdése alapján a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt,

b)¹¹ a gyermekotthon vezetője a gyermekotthonban nevelt,

c)¹² a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett,

d)¹³ a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén elhelyezett, még nem tanköteles gyermekekre tekintettel, a gyermek tankötelessé válása évének október 31-éig.

1 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § b).

2 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól.

3 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól.

4 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).

5 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 49. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

6 Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 48. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.

7 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól.

8 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3). Végre nem hajtható módosítására lásd: 2010. évi XXXIX. törvény 19. §.

9 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 66. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

10 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 258. §. Módosította: 2016. évi CLXVII. törvény 38. § a).

11 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 160. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

12 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 160. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

13 Beiktatta: 2016. évi CX. törvény 19. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.

(2) Saját jogán jogosult nevelési ellátásra a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától.

(3)¹ Nevelési ellátásra jogosult - a gyermekre tekintettel folyósított iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától a gyermek tizennyolcadik életévének betöltéséig - az (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti személy

a) a tizenhatodik életévét betöltött, a sajátos nevelési igény tényét megállapító szakértői vélemény alapján középsúlyosan vagy súlyosan értelmi fogyatékos, illetve siketvak gyermekre tekintettel,

b) azon tizenhatodik életévét betöltött gyermekre tekintettel, aki tankötelezettségét fejlesztő nevelés-oktatás, vagy fejlesztő iskolai oktatás keretében teljesítette,

c)² az a) és b) pontban meghatározottakon túl a tizenhatodik életévét betöltött azon gyermekre tekintettel, aki a tankötelezettsége megszűnését követően súlyos betegsége vagy fogyatékosága következtében önálló életvitelre képtelen és önkiszolgálási képessége hiányzik.

Iskoláztatási támogatás³

8. §⁴ (1)⁵ Iskoláztatási támogatásra jogosult

a)⁶ a 7. § (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott személy, továbbá a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy

aa) a tanköteles gyermekre tekintettel a gyermek tankötelessé válása évének november 1-jétől a tankötelezettség teljes időtartamára, valamint

→ ab)⁷ a tankötelezettsége megszűnését követően köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben tanulói jogviszony keretében tanulmányokat folytató gyermekre (személyre) tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek (személy) a huszadik - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti; továbbá

b)⁸ a javítóintézet igazgatója vagy a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló,

ba) tanköteles gyermekre tekintettel a tankötelezettség teljes időtartamára,

bb)⁹ a tankötelezettsége megszűnését követően köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat folytató gyermekre tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek a tizennyolcadik életévét betölti.

(2)¹⁰ A súlyos és halmozottan fogyatékos tanuló szülője a tankötelezettség teljesítésének formájától függetlenül a tankötelezettség teljesítésének végéig jogosult iskoláztatási támogatásra.

(3) Saját jogán jogosult iskoláztatási támogatásra az a köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben a tankötelezettsége megszűnését követően tanulmányokat folytató személy,¹¹

a) akinek mindkét szülője elhunyt,

1 Beiktatta: 2013. évi XXVII. törvény 83. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.

2 Beiktatta: 2016. évi CLXVII. törvény 33. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól.

4 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).

5 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 67. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.

6 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 48. § (2) a).

7 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 35. §, 2023. évi LXXVI. törvény 18. § a).

8 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 50. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.

9 Módosította: 2021. évi LIII. törvény 18. § a).

10 Módosította: 2012. évi CXVIII. törvény 34. § (2) b).

11 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § c), 2021. évi LIII. törvény 18. § b).

b) akinek a vele egy háztartásban élő hajadon, nőtlen, elvált vagy házastársától különélő szülője elhunyt,

c)¹ aki kikerült a nevelésbe vétel alól,

d) akinek a gyámsága nagykorúvá válása miatt szűnt meg,

e)² aki a 7. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti személlyel nem él egy háztartásban, vagy

f)³ ha az iskoláztatási támogatást - a gyámhatóságnak a szülői ház elhagyását engedélyező határozatában foglaltak szerint - a nagykorúságát megelőzően is a részére folyósították,

annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a huszadik - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti.

(3a)⁴ Amennyiben a (3) bekezdés a)-f) pontja szerinti körülmény a nagykorúvá válást követően, de a tankötelezettség megszűnésének időpontját megelőzően következik be, a (3) bekezdés szerinti személy a nagykorúvá válásának időpontjától jogosult saját jogon az iskoláztatási támogatásra.

(4) Az iskoláztatási támogatást a tankötelezettség fennállása alatt a tanulói jogviszony szünetelésének időtartamára is folyósítani kell.

(5)⁵ A tanulói jogviszony és a hallgatói jogviszony egyidejű fennállása esetén az iskoláztatási támogatásra való jogosultság akkor állapítható meg, ha a tanulói jogviszony középfokú iskolával vagy szakképző intézménnyel áll fenn. A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából az egyidejűleg tanulói jogviszonnyal és hallgatói jogviszonnyal is rendelkező gyermek a 12. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglalt jogcímen vehető figyelembe.

A családi pótlékra vonatkozó közös szabályok⁶

9. §⁷ (1)⁸ Ugyanazon gyermek (személy) után járó családi pótlék - a (4) bekezdés szerinti kivétellel - csak egy jogosultat illet meg.

(2) Azután a gyermek (személy) után, akire tekintettel nevelési ellátást folyósítanak, iskoláztatási támogatás nem folyósítható.

(3) Ha a gyermek együtt élő szülők háztartásában él, a családi pótlékot - együttes nyilatkozatuk alapján - bármelyik szülő igényelheti, mégpedig nyilatkozatuk szerint gyermekeként. Megállapodás hiányában az ellátást igénylő szülő személyéről - kérelemre - a gyámhatóság dönt.

(4)⁹ Ha a gyermeket a - közös szülői felügyeletet gyakorló - külön élő szülők felváltva, azonos időtartamban nevelik és gondozzák, a családi pótlékra 50-50%-os arányban mindkét szülő jogosult.

10. §¹⁰ (1) A családi pótlékot - függetlenül az igénylés és a megszüntetés időpontjától - teljes hónapra kell megállapítani és folyósítani.

(2)¹¹ A kizárólag az ellátás megnevezésében - a tankötelezettség kezdetével vagy megszűnésével összefüggésben - bekövetkező, a családi pótlék összegét és az arra való jogosultság fennállását nem érintő változásokról hozott döntést nem kell határozatba foglalni.

1 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § d).

2 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 83. § a).

3 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 84. § a), 2012. évi XCIII. törvény 48. § (2) b).

4 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 67. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.

5 Megállapította: 2021. évi LIII. törvény 16. §. Hatályos: 2021. VII. 1-től.

6 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól.

7 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).

8 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 68. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.

9 Megállapította: 2023. évi XXVIII. törvény 5. § (1). Hatályos: 2023. VII. 1-től.

10 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).

11 Megállapította: 2016. évi CIV. törvény 49. § (1). Módosította: 2017. évi L. törvény 165. § b).

11. §¹ (1) A családi pótlék havi összege

a) egygyermekes család esetén 12 200 forint,
b) egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén 13 700 forint,
c) kétgyermekes család esetén gyermekenként 13 300 forint,
d) két gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 14 800 forint,
e) három- vagy többgyermekes család esetén gyermekenként 16 000 forint,
f) három vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 17 000 forint,

g)² tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, a nevelőszülőnél elhelyezett, vagy a Gyvt. 72. § (1) bekezdése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után, továbbá a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy esetén tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 23 300 forint,

h) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 25 900 forint,

i) a 7. § (2) bekezdése szerinti személy esetén - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - 20 300 forint,

j)³ a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, a nevelőszülőnél elhelyezett, vagy a Gyvt. 72. § (1) bekezdése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett, a g) vagy a h) pont alá nem tartozó gyermek esetén, a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy esetén, ha a gyermek nem tartozik a g) vagy a h) pont alá, valamint a 8. § (3) bekezdése alá tartozó személy esetén 14 800 forint.

(2)⁴ A köznevelési intézményben vagy a szakképző intézményben a tizennyolcadik életévének betöltését követően tanulmányokat folytató azon személyre tekintettel, aki után a tizennyolcadik életéve betöltéséig az (1) bekezdés g) vagy h) pontja szerinti összegben folyósítottak iskoláztatási támogatást, az iskoláztatási támogatást továbbra is a korábban folyósított összegnek megfelelő összegben kell folyósítani. Más jogszabály alkalmazásában magasabb összegű családi pótléknak minősül az (1) bekezdés g)-i) pontja szerinti, valamint az e bekezdés alapján folyósított ellátás.

(3)⁵ A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel vagy személy részére járó magasabb összegű családi pótlék annak a hónapnak a végéig jár, ameddig a betegség, súlyos fogyatékoság fennállását igazolták. Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeknél, ha állapota végleges, 18. éves koráig újabb igazolás benyújtására nincs szükség.

(4)⁶ Ha a kiskorú szülő gyermekének nincs gyámja, vagy ha a tizenhatodik életévét betöltött kiskorú szülő a saját háztartásában nevelt gyermekének gyámjával a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:152. § (4) bekezdése szerint nem él egy háztartásban, a családi pótlékot a kiskorú szülő részére kell megállapítani.

12. §⁷ (1) A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából azt a vér szerinti, örökbe fogadott vagy nevelt gyermeket kell figyelembe venni,

a) aki az igénylő háztartásában él, és

aa)⁸ akire tekintettel a szülő, a nevelőszülő, a gyám családi pótlékre jogosult,

1 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).

2 Megállapította: 2018. évi CXIX. törvény 16. § (1). Hatályos: 2019. I. 1-től.

3 Megállapította: 2018. évi CXIX. törvény 16. § (2). Hatályos: 2019. I. 1-től.

4 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 69. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § e), 2021. évi LIII. törvény 18. § c).

5 Megállapította: 2019. évi CX. törvény 40. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.

6 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § f).

7 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Hatályos: 2010. VIII. 30-tól. Lásd: 2010. évi LXVI. törvény 11. § (3).

8 Módosította: 2013. évi CCV. törvény 68. § b).

ab)¹ aki köznevelési intézmény vagy szakképző intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézményben első felsőoktatási szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik,

ac)² aki a családi pótlékra - a 8. § (3) bekezdés e) pontja szerinti eset kivételével - saját jogán jogosult; vagy

b)³ aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, feltéve, hogy őt a gyámhatóság nem vette nevelésbe, és a családi pótlékot igénylő - a kormányrendeletben foglaltak szerint - vele kapcsolatot tart fenn.

(2)⁴ A családi pótlékra való jogosultság szempontjából, valamint az (1) bekezdés, a 20. és a 23. § alkalmazása során saját háztartásban nevelt, gondozott gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket (személyt) is,

a) aki kül- és belföldi tanulmányai folytatása vagy gyógykezelése okán átmeneti jelleggel tartózkodik a háztartáson kívül,

b)⁵ akit szociális intézményben 30 napot meg nem haladóan helyeztek el, illetve a 30 napot meghaladó szociális intézményi elhelyezésére a tartós betegségére vagy súlyos fogyatékoságára tekintettel, az intézményben egyidejűleg nyújtott iskolai oktatáshoz vagy fejlesztő nevelési-oktatási tevékenységhez való hozzáférés biztosítása érdekében kerül sor, és a gyermek a szülő háztartásából csak átmeneti jelleggel kerül ki, vagy

c)⁶ aki a szülő kérelmére vagy beleegyezésével a Gyvt. VI/D. Fejezetében meghatározott átmeneti gondozásban részesül.

(3) A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából egyedülállónak kell tekinteni azt a szülőt, gyámot is, aki saját maga, illetve akinek a házastársa, élettársa

a)⁷ köznevelési intézmény vagy szakképző intézmény tanulója, felsőoktatási intézmény első oklevelet szerző hallgatója és jövedelme nincs,

b) vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül,

c)⁸ megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül és egyéb jövedelme nincs,

d)⁹ nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül, feltéve, ha nyugdíjának, ellátásának összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegét, és egyéb jövedelme nincs,

e)¹⁰ időszerűak járadékában, rokkantsági járadékban, hadigondozási járadékban részesül, és egyéb jövedelme nincs, illetve az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították,

f) a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és jövedelme nincs.

13. §¹¹ A gyermekotthonban, javítóintézetben vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, továbbá a szociális intézményben, a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalok és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén elhelyezett gyermekekre tekintettel járó családi pótlékot jogszabályban meghatározott eljárási rend szerint kell felhasználni.

1 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 70. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § e), 2019. évi CXXVI. törvény 74. § a), 2021. évi LIII. törvény 18. § d).

2 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 83. § c).

3 Módosította: 2012. évi XCIII. törvény 48. § (2) a), 2015. évi CCXXIII. törvény 59. § b).

4 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 83. § d).

5 Megállapította: 2018. évi CXIX. törvény 17. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

6 Megállapította: 2017. évi CLXXVIII. törvény 21. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

7 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § e), 2021. évi LIII. törvény 18. § e).

8 Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 162. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

9 Megállapította: 2011. évi CLXVII. törvény 73. §. Módosította: 2016. évi CLXIV. törvény 12. §, 2022. évi L. törvény 82. § a).

10 Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 168. §.

11 Megállapította: 2016. évi CX. törvény 19. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.

14. §¹ Amennyiben a tizennyolcadik életévét betöltött személynek rendszeres jövedelme van, úgy a rá tekintettel vagy a részére megállapított családi pótlék folyósítását – a 7. § (2) bekezdése alapján járó nevelési ellátás kivételével – a negyedik hónaptól mindaddig szüneteltetni kell, amíg rendszeres jövedelemmel rendelkezik. A szüneteltetés a 12. § (1) bekezdése szerinti számítást nem érinti.

Az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség megszegésével, valamint a tankötelezettség mulasztásával összefüggő rendelkezések²

15. §³ (1)⁴ Ha az óvodai nevelésben való részvételre kötelezett, a tanköteles, vagy a tankötelezettsége megszűnését követően nevelési-oktatási intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat folytató gyermek (személy) – a (2) bekezdés szerinti kivétellel – az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettségét megszegi, vagy a kötelező tanórai foglalkozások tekintetében igazolatlanul mulaszt, a nevelési-oktatási intézmény, illetve a szakképző intézmény vezetője⁵

a) az adott nevelési évben igazolatlanul mulasztott ötödik óvodai nevelési nap vagy az adott tanítási évben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után felhívja a családi pótlék jogosultját a b) pontban meghatározott jogkövetkezményre,

b) az adott nevelési évben igazolatlanul mulasztott huszadik óvodai nevelési nap vagy az adott tanítási évben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után kezdeményezi a családtámogatási ügyben eljáró hatóságnál az ellátás szüneteltetését.

(1a)⁶ A nevelési-oktatási intézmény és a szakképző intézmény vezetője az (1) bekezdésben foglalt felhívásokat tájékoztatásul megküldi a gyámhatóság részére is.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni, ha az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettséget olyan gyermek szegi meg, illetve a kötelező tanórai foglalkozások tekintetében olyan gyermek mulaszt igazolatlanul,

a) akit nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy szociális intézményben helyeztek el, vagy

b) aki gyermekvédelmi gondoskodás alatt áll és javítóintézetben vagy büntetés-végrehajtási intézetben helyezték el.

(3)⁷ A családtámogatási ügyben eljáró hatóság a gyámhatóság kezdeményezésére megszünteti a családi pótlék szüneteltetését, ha

a) a Gyvt. 68/A. § (2) bekezdés szerinti felülvizsgálattal érintett időszakban

aa) a gyermek igazolatlanul mulasztott óvodai nevelési napjainak száma nem haladta meg a három napot, vagy

ab) a gyermek (személy) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma nem haladta meg az ötöt; vagy

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetek valamelyike következett be.

A bűncselekmény elkövetéséért elítélt gyermekekre (személyre) tekintettel folyósított iskoláztatási támogatás szüneteltetésével összefüggő rendelkezések⁸

1 Megállapította: 2010. évi LXVI. törvény 2. §. Módosította: 2021. évi LIII. törvény 18. § f).

2 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 259. §. Hatályos: 2015. IX. 1-től.

3 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 259. §. Hatályos: 2015. IX. 1-től.

4 Megállapította: 2019. évi CX. törvény 40. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.

5 Módosította: 2021. évi LIII. törvény 18. § g).

6 Beiktatta: 2019. évi CX. törvény 40. § (2). Módosította: 2021. évi LIII. törvény 18. § h).

7 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) b).

8 Megállapította: 2020. évi LXXIV. törvény 4. §. Hatályos: 2020. IX. 6-tól.

16. §¹ Ha a tanköteles, vagy a tankötelezettsége megszűnését követően nevelési-oktatási intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat folytató gyermeket (személyt) a bíróság szándékos bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen bűnösnek mondta ki, de büntetésként rá szabadságvesztést nem szabott ki, a gyermekre (személyre) tekintettel megállapított iskoláztatási támogatást a családtámogatási ügyben eljáró hatóság – az ítéletet hozó bíróság központi családtámogatási szervnek megküldött tájékoztatása alapján, a szüneteltetés elrendelése hónapjától számított 12 naptári hónapon át – szünetelteti.

17-18. §²

III. Fejezet

GYERMEKGONDOZÁSI TÁMOGATÁSOK

19. §³ A gyermeket nevelő szülő, illetve gyám a gyermek gondozására tekintettel - havi rendszerességgel járó - gyermekgondozást segítő ellátásra, gyermeknevelési támogatásra (a továbbiakban együtt: gyermekgondozási támogatás) jogosult. A nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra a szülő jogán szerezhethet jogosultságot.

Gyermekgondozást segítő ellátás⁴

20. § (1)⁵ Gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult a szülő - ideértve a kiskorú szülőt a 11. § (4) bekezdésében meghatározott esetben -, valamint a gyám - ide nem értve a gyermekvédelmi gyámot és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülőt - a saját háztartásában nevelt⁶

a)⁷ gyermek 3. életévének betöltéséig,

b)⁸ ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig,

c)⁹ tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek 10. életévének betöltéséig.

(2)¹⁰ Amennyiben ikergyermekek esetén a tankötelessé válás éve nem egyezik meg, úgy az (1) bekezdés alkalmazása során a legkésőbb tankötelessé váló gyermeket kell figyelembe venni.

20/A. §¹¹ (1)¹² A 20. §-ban megjelölt jogosultakon kívül, de az ott meghatározott feltételek mellett a gyermek szülőjének vér szerinti, örökbe fogadó szülője, továbbá annak együtt élő házastársa (a továbbiakban együtt: nagyszülő) is jogosult a gyermekgondozást segítő ellátásra, ha¹³

a) a gyermek az első életévét betöltötte,

b) a gyermek gondozása, nevelése a szülő háztartásában történik,

1 Megállapította: 2020. évi LXXIV. törvény 4. §. Hatályos: 2020. IX. 6-tól.

2 Hatályon kívül helyezte: 2002. évi XXXIII. törvény 10. § (6) f). Hatálytalan: 2002. XI. 8-tól.

3 A második mondatot beiktatta: 2001. évi XII. törvény 4. §. Az első mondat szövegét megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 5. §. Módosította: 2013. évi CCV. törvény 68. § d), 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § m).

4 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § i).

5 Számozását módosította: 2002. évi XXXIII. törvény 7. § (2). Módosította: 2013. évi CCV. törvény 68. § e), 2014. évi XCIX. törvény 261. § (1) 1.

6 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 6. §. Módosította: 2010. évi LXVI. törvény 4. §, 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § j). A vészhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 59/2020. (III. 23.) Korm. rendelet 1-2. §, 128/2021. (III. 13.) Korm. rendelet 1. § (1) b) ba), 2020. évi LVIII. törvény 71. § (1) b).

7 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 72. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

8 Beiktatta: 2002. évi XXXIII. törvény 7. § (1). Hatályos: 2003. I. 1-től.

9 Jelölését módosította: 2002. évi XXXIII. törvény 7. § (1).

10 Beiktatta: 2002. évi XXXIII. törvény 7. § (2). Hatályos: 2003. I. 1-től.

11 Beiktatta: 2001. évi XII. törvény 5. §. Hatályos: 2001. V. 1-től.

12 Megállapította: 2013. évi CCXXIV. törvény 18. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

13 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § h). A vészhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 59/2020. (III. 23.) Korm. rendelet 1-2. §, 3. § (1) a), 4. §, 2020. évi LVIII. törvény 71. § (1) b), (3) b), 128/2021. (III. 13.) Korm. rendelet 1. § (1) b) ba), (3) b), 2. §.

c)¹ a gyermek szülei írásban nyilatkoznak arról, hogy a gyermekgondozást segítő ellátásról lemondanak és egyetértenek a gyermekgondozást segítő ellátásnak nagyszülő részéről történő igénylésével, és²

d)³ a szülő háztartásában nincs másik olyan gyermek, akire tekintettel gyermekgondozást segítő ellátást folyósítanak.

(2) A gyermekkel nem közös háztartásban élő szülő (1) bekezdés c) pontja szerinti egyetértő nyilatkozatát - kérelemre - a gyámhatóság pótolhatja.

(3)⁴ Ha a szülő az egyetértő nyilatkozatát visszavonja és azt a (2) bekezdés alapján a gyámhatóság nem pótolja, a visszavonás a nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságát megszünteti. Az ellátást az egyetértés visszavonását tartalmazó nyilatkozatnak az igényelbíráló szervhez történő benyújtását követő hónap utolsó napjától kell megszüntetni.

(4)⁵ A nagyszülő részére a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén kizárólag akkor állapítható meg, ha

a) ő maga megfelel az ellátásra való jogosultság feltételeinek, és

b)⁶ a jogosultsági feltételek a szülő esetében is fennállnak.

(5)⁷ A nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságát akkor is meg kell szüntetni, ha olyan kizáró körülmény áll be, amely a szülő az ellátásnak saját maga általi igénybevétele esetén a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságának elvesztését vonná maga után.

(6)⁸ Ha a szülő a gyermek után gyermekápolási táppénzt vesz igénybe, ez a körülmény a nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra vonatkozó jogosultságát nem érinti.

20/B. §⁹ (1)¹⁰ A gyermek örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésének időpontjától számított hat hónap időtartamig gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult az örökbefogadó szülő - a (2a) bekezdésben meghatározottak kivételével -, ha a gyermek az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésakor a 20. § (1) bekezdés a) vagy c) pontja szerinti életkort már betöltötte.¹¹

(2)¹² Amennyiben a gyermek a 20. § (1) bekezdés a)-c) pontjai szerinti életkort az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezést követő hat hónapon belül tölti be, akkor az örökbefogadó szülő 20. § (1) bekezdése szerinti gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultsága a gyermek 20. § (1) bekezdés a)-c) pontjai szerinti életkorának betöltését követően a jogosultság kezdő időpontjától számított hat hónap elteltéig meghosszabbodik.

(2a)¹³ Nem jogosult az (1) bekezdés szerinti ellátásra az örökbe fogadni szándékozó személy

a) házastársi vagy rokoni örökbefogadás esetén,

b) ha a gyermeket már a gondozásba vétel időpontját megelőzően legalább egy éven át folyamatosan saját háztartásában nevelte, vagy

c) ha a gyermek után a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 42/H. §-a szerinti örökbefogadói díjban részesül vagy részesült.

1 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § k).

2 A vészhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2020. évi LVIII. törvény 71. § (3) b), 128/2021. (III. 13.) Korm. rendelet 1. § (3) b).

3 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § l).

4 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § h).

5 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § h).

6 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 73. §. Módosította: 2013. évi CCXXIV. törvény 25. §.

7 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § m).

8 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § h).

9 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 74. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

10 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 77. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től.

11 A vészhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 59/2020. (III. 23.) Korm. rendelet 1-2. §, 128/2021. (III. 13.) Korm. rendelet 1. § (1) b) ba). Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2020. évi LVIII. törvény 71. § (1) b).

12 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § h).

13 Beiktatta: 2018. évi CXVII. törvény 77. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.

(3)¹ Az (1) és (2) bekezdés szerint gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő személy kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat.

21. §² (1)³ A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő személy - ide nem értve a nagyszülőt, az örökbe fogadó szülőt a 20/B. § szerinti esetben, továbbá a kiskorú szülő gyermekének gyámját - kereső tevékenységet a gyermek fél éves koráig nem folytathat.

(2)⁴ A kiskorú szülő gyermekének gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő gyámja időkorlátozás nélkül folytathat kereső tevékenységet.

21/A. §⁵ (1)⁶ A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő nagyszülő kereső tevékenységet a gyermek hároméves kora után, heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés kizárólag az otthonában történik.

(2)⁷ A 27. § (1) bekezdésében foglaltakon túl nem jár gyermekgondozást segítő ellátás a nagyszülőnek, ha - kormányrendeletben meghatározott kivétellel - a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben helyezik el.

21/B. §⁸ A 20/B-21/A. §-ok alkalmazásában nem minősül keresőtevékenységnek a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony keretében folytatott tevékenység.

22. §⁹ A családtámogatási ügyben eljáró hatóság vezetője méltányossági jogkörben eljárva - a 27. §-ban foglalt rendelkezések figyelembevételével - a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságot¹⁰

a) megállapíthatja a gyermeket nevelő személynek, ha a gyermek szülei a gyermek nevelésében három hónapot meghaladóan akadályoztatva vannak;

b)¹¹ megállapíthatja, illetőleg meghosszabbíthatja a gyermek általános iskolai tanulmányainak megkezdéséig, legfeljebb azonban a gyermek 8. életévének betöltéséig, ha a gyermek betegsége miatt gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem gondozható.

Gyermeknevelési támogatás

23. §¹² (1) Gyermeknevelési támogatásra az a szülő és az a gyám - ide nem értve a gyermekvédelmi gyámot és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülőt - jogosult, aki saját háztartásában három vagy több kiskorú gyermeket nevel.¹³

(2) A gyermeknevelési támogatás a legfiatalabb gyermek 3. életévének betöltésétől a 8. életévének betöltéséig jár.

1 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § n).
2 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 75. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
3 Megállapította: 2013. évi CCXXIV. törvény 19. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § o).
4 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § n).
5 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 76. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi CCXXIV. törvény 20. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § n), 2018. évi CXIX. törvény 21. § a).
7 Módosította: 2012. évi CXVIII. törvény 34. § (1) a), 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § b).
8 Beiktatta: 2013. évi CCV. törvény 65. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
9 Megállapította: 2005. évi CXXVI. törvény 9. §. Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (7) a), 2015. évi VI. törvény 17. § (3) c), 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) c).
10 Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § h). A vészhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 59/2020. (III. 23.) Korm. rendelet 1-2. §, 2020. évi LVIII. törvény 71. § (1) b), 128/2021. (III. 13.) Korm. rendelet 1. § (1) b) ba).
11 Módosította: 2012. évi CXVIII. törvény 34. § (1) a).
12 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 51. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.
13 A vészhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 59/2020. (III. 23.) Korm. rendelet 1-2. §, 128/2021. (III. 13.) Korm. rendelet 1. § (1) b) bb), 2020. évi LVIII. törvény 71. § (1) b).

24. §¹ A gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés kizárólag az otthonában történik.

A gyermekgondozási támogatási formák közös szabályai

25. § (1) A gyermekgondozási támogatást a gyermekkel közös háztartásban élő szülők bármelyike igénybe veheti. Megállapodás hiányában a támogatást igénylő szülő személyéről - kérelemre - a gyámhatóság dönt.

(2)² Ha a szülők egyidejűleg több gyermek után lennének jogosultak a gyermekgondozási támogatás egyik vagy mindkét formájára, úgy a támogatást - ide nem értve a (3) bekezdés szerinti esetet - csak egy jogcímen, és csak az egyik szülő részére lehet megállapítani.

(2a)³ Ha a gyám egyidejűleg több gyermek után lenne jogosult a gyermekgondozási támogatás egyik vagy mindkét formájára, a támogatást részére csak egy jogcímen lehet megállapítani azzal, hogy a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság megállapítása esetén a (3) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

(3)⁴ Gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság egyidejűleg legfeljebb két gyermekre tekintettel állhat fenn azzal, hogy a (2a) és e bekezdés, valamint a 26. § (2) bekezdése alkalmazásában az egyazon várandósságból született ikergyermekeket egy gyermeknek kell tekinteni.

26. § (1)⁵ A gyermeknevelési támogatás havi összege - függetlenül a gyermekek számától - azonos a szociális vetítési alap összegével, töredékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

(2)⁶ A gyermekgondozást segítő ellátás havi összege gyermekenként - ide nem értve az egyazon várandósságból született ikergyermekeket - azonos a szociális vetítési alap összegével. Az egyazon várandósságból született ikergyermekek esetében az ellátás havi összege megegyezik a szociális vetítési alap összegének és az ikergyermekek számának szorzatával. Töredékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

27. § (1) Nem jár gyermekgondozási támogatás annak a személynek, aki

a)⁷ az Szt. 4. § (1) bekezdés i) pontjában megjelölt rendszeres pénzellátás valamelyikében részesül, ide nem értve

aa) a gyermekgondozási támogatást, valamint a gyermekgondozási támogatás folyósítása mellett végzett kereső tevékenység után járó táppénzt, baleseti táppénzt, továbbá az Szt. 43. §-a szerinti kiemelt ápolási díjnak vagy az Szt. 43/A. §-a szerinti emelt összegű ápolási díjnak az Szt. 44. § (2) bekezdése szerinti összegét,

1 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 77. §. Módosította: 2018. évi CXIX. törvény 21. § b).

2 Megállapította: 2013. évi CCXXIV. törvény 21. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2016. évi CLXVII. törvény 35. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2013. évi CCXXIV. törvény 21. § (2). Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § p), 2016. évi CLXVII. törvény 38. § b), 2018. évi CXIX. törvény 21. § c).

5 Számozását módosította: 2002. évi XXXIII. törvény 8. §. Módosította: 2018. évi CXIX. törvény 21. § d), 2022. évi L. törvény 82. § b).

6 Megállapította: 2018. évi CXIX. törvény 18. §. Módosította: 2022. évi L. törvény 82. § c).

7 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 78. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

ab)¹ a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság esetében a társadalombiztosítási nyugellátást, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerint társadalombiztosítási nyugellátással egy tekintet alá eső ellátást, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátást, az egyházi jogi személy által folyósított egyházi, felekezeti nyugdíjat, a korhatár előtti ellátást, a szolgálati járandóságot, a táncművészeti életjáradékot, az átmeneti bányászjáradékot, a nem ugyanazon gyermek után folyósított csecsemőgondozási díjat, örökbefogadói díjat és gyermekgondozási díjat, az ugyanazon gyermekre tekintettel folyósított gyermekek otthongondozási díjának az Szt. 39/A. § (3) bekezdése szerinti összegét, a nem ugyanazon gyermek után megállapított gyermekek otthongondozási díját, továbbá a rehabilitációs járadékot, rokkantsági járadékot, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait, a bányászok egészségkárosodási járadékát, a tartós ápolást végzők időskori támogatását,

ac) a gyermeknevelési támogatás esetében a gyermekek otthongondozási díját;

b)² olyan gyermek után igényli a támogatást, akit a Gyvt. alapján ideiglenes hatállyal elhelyeztek, nevelésbe vettek, továbbá az Szt. alapján 30 napot meghaladóan szociális intézményben helyeztek el, kivéve ha a szociális intézményi elhelyezésre a gyermek tartós betegségére vagy súlyos fogyatékoságára tekintettel, az intézményben egyidejűleg nyújtott iskolai oktatáshoz vagy fejlesztő nevelési-oktatási tevékenységhez való hozzáférés biztosítása érdekében kerül sor, és a gyermek a szülő háztartásából csak átmeneti jelleggel kerül ki;

c)³

d)⁴ letartóztatásban van, illetve szabadságvesztést tölt.

(2)⁵

28. § (1)⁶ Amennyiben a gyermekgondozási támogatásban részesülő személy az általa nevelt gyermek halála miatt elveszti támogatásra való jogosultságát, úgy a támogatás folyósítását a halálesetet követő hónap 1. napjától számított 3 hónap múlva kell megszüntetni.

(2)⁷ Az (1) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell, ha a gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő személy az általa nevelt ikergyermekek egyikének halála miatt a 26. § (2) bekezdése szerinti támogatásra való jogosultságát veszti el.

IV. Fejezet

ANYASÁGI TÁMOGATÁS

29. § (1)⁸ Anyasági támogatásra jogosult

a) a szülést követően az a nő, aki várandóssága alatt legalább négy alkalommal - koraszülés esetén legalább egyszer - várandósgondozáson vett részt;

b) az örökbefogadó szülő, ha az örökbefogadást véglegessé vált határozatban engedélyezték, és a gyermeket a végleges engedélyezés időpontját megelőzően legfeljebb egy éve nevelte folyamatosan saját háztartásában;

c) a gyám, ha a gyermek a születését követően hat hónapon belül - véglegessé vált határozat alapján - a gondozásába kerül;

1 Módosította: 2018. évi CXVII. törvény 82. §.

2 Megállapította: 2018. évi CXIX. törvény 19. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 2005. évi CXXVI. törvény 29. § ad). Hatálytalan: 2006. I. 1-től.

4 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 103. §. Hatályos: 2018. VII. 1-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 2004. évi XXVI. törvény 94. § (3) b) bb). Hatálytalan: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

6 Számozását módosította: 2005. évi CXXVI. törvény 11. §.

7 Beiktatta: 2005. évi CXXVI. törvény 11. §. Módosította: 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § n).

8 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 79. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

d)¹ a vér szerinti apa, ha a szülő nő az anyasági támogatás igénylését megelőzően meghal, és a gyermekről a vér szerinti apa saját háztartásában gondoskodik.

(2) Az anyasági támogatás az (1) bekezdés a) pontja szerinti jogosultat akkor is megilleti, ha a gyermek halva született.

(3)² E fejezet hatálya a 2. §-ban meghatározottakon túl kiterjed arra az anyasági támogatás igénylésének időpontjában a Magyarország területén jogszerűen tartózkodó nőre, aki a várandóssága alatt legalább négy alkalommal – koraszülés esetén legalább egyszer – Magyarország területén várandósgondozáson vett részt.

(4)³ A 2. § a) pont aa) alpontja alapján anyasági támogatásra az a személy is jogosult, aki a külképviselletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény (a továbbiakban: Külszoltv.) szerinti tartós külszolgálatot (a továbbiakban: tartós külszolgálat), vagy más jogszabály szerint tartós külföldi szolgálatot teljesít, ide értve a vele életvitelszerűen együtt élő házastársat, élettársat.

30. § Amennyiben az anyasági támogatásra jogosult nő a támogatás felvételét megelőzően meghal, úgy az anyasági támogatást az anyával egy háztartásban élt apának kell kifizetni, ezen személy hiányában annak a személynek, aki a gyermek gondozását ellátja.

31. §⁴ Az anyasági támogatás - gyermekekenkénti - összege azonos a gyermek születésének időpontjában hatályos szociális vetítési alap összegének 225%-ával, ikergyermekes esetén 300%-ával.

32. §⁵ (1) Az anyasági támogatás megállapítása iránti kérelmet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a szülést követő hat hónapon belül lehet benyújtani.

(2) Az anyasági támogatás megállapítása iránti kérelmet a 29. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben az örökbefogadás végleges engedélyezését követő hat hónapon belül lehet benyújtani.

33. § (1) Nem jár anyasági támogatás, ha

a) a szülők a gyermek születését megelőzően nyilatkozatban hozzájárultak a gyermek örökbefogadásához;

b)⁶ a megszületett gyermek a gyámhatóság végleges határozata alapján családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodásban részesül.

(2)⁷ Az anyasági támogatás - a szülést követő hat hónapon belül benyújtott igény esetén - megilleti a jogosultat, ha

a) a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulásról szóló nyilatkozatot visszavonták;

b) a családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodást megszüntetik, és a továbbiakban az anya gondoskodik a gyermek neveléséről.

V. Fejezet

A CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSOKRA VONATKOZÓ HATÁSKÖRI ÉS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Az igényelbírálás szabályai

1 Beiktatta: 2023. évi XXVIII. törvény 5. § (2). Hatályos: 2023. VII. 1-től.

2 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 79. §. Módosította: 2011. évi CCI. törvény 173. § d), 2014. évi XCIX. törvény 261. § (1) 3., 2015. évi CCXXIII. törvény 58. § q).

3 Megállapította: 2017. évi CLXXVIII. törvény 22. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

4 Megállapította: 2002. évi XXXIII. törvény 9. §. Módosította: 2022. évi L. törvény 82. § d).

5 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 80. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

6 Módosította: 2017. évi L. törvény 165. § a).

7 Módosította: 2001. évi XII. törvény 10. § (2), 2009. évi LXXIX. törvény 54. § (4) a). Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).

 34. § (1)¹ Az anyasági támogatás és a családi pótlék megállapítása intézetben született, Magyarországon élő, magyar állampolgár újszülött esetén – feltéve, hogy a szülő ezt vissza nem utasítja – az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér útján elektronikusan megkapott adatok alapján hivatalból induló eljárás keretében történik. Egyéb esetekben a családtámogatási ellátásokat írásban benyújtott kérelem alapján lehet megállapítani.

 (2)²

(3)³ Az uniós rendeletek alapján lefolytatott eljárások ügyintézési határidejére az uniós rendeletek szabályai irányadók.

(4)⁴ A 2. § c) pont ca) alpontjában meghatározott személy által anyasági támogatás megállapítása iránt benyújtott kérelem esetén, ha a gyermek külföldön történt születésének hazai anyakönyvezése még nem történt meg, a családtámogatási eljárás lefolytatására az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény kapcsolódó eljárásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

35. § (1)⁵ A családtámogatási ellátás (a továbbiakban: ellátás) iránti kérelmet elbíráló szerv⁷

a)⁸ a családtámogatási ügyben eljáró hatóság,

b)⁹ a külön jogszabályban meghatározott családtámogatási kifizetőhely (az a) és b) pontban meghatározottak a továbbiakban együtt: igényelbíráló szerv).¹⁰

(2)¹¹

(3)¹² Az ellátás szünetel

a) a jogosult távolléte alatt, ha a jogosult három hónapot meghaladó időtartamra olyan államba távozik, amely nem

aa) az Európai Unió tagállama,

ab) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam,

ac) olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, vagy

b)¹³ az egyéb ellátás folyósításának időtartama alatt, ha a tartós külszolgálatot vagy tartós külföldi szolgálatot teljesítő személy vagy vele együtt élő házastársa, élettársa részére az e törvény alapján ellátásra jogosító gyermek után jogszabály alapján a tartós külszolgálatra vagy tartós külföldi szolgálatra tekintettel bármilyen jogcímen ellátást, díjat vagy támogatást folyósítanak.

(4)¹⁴ Amennyiben az uniós rendeletek alapján a magyar állam a családi ellátások vonatkozásában a különbözet kifizetésére kötelezett, a kifizetést az éves költségvetésről szóló törvény családi pótlék előirányzatának terhére kell teljesíteni.

35/A. §¹⁵ A Külszoltv. hatálya alá tartozó személy részére a külszolgálatra tekintettel az e törvény alapján ellátásra jogosító gyermek után bármilyen jogcímen járó ellátás, díj vagy támogatás megállapításáról valamint megszűnéséről a külpolitikaért felelős miniszter adatot szolgáltat a családtámogatási ügyben eljáró hatóság részére.

1 Megállapította: 2019. évi CXVI. törvény 19. § (2). Hatályos: 2021. II. 1-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi L. törvény 166. § b). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

3 Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 63. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

4 Beiktatta: 2017. évi CLXXVIII. törvény 23. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

5 Megállapította: 2000. évi CXIII. törvény 226. §. Hatályos: 2001. I. 1-től.

6 Megállapította: 2007. évi CXXI. törvény 73. § (1). Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 54. § (4) b). Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).

7 Módosította: 2017. évi L. törvény 165. § d).

8 Módosította: 2015. évi VI. törvény 17. § (3) d), 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) b).

9 Módosította: 2017. évi L. törvény 165. § e).

10 Lásd: 2007. évi CXXI. törvény 81. § (12)-(21).

11 Hatályon kívül helyezte: 2007. évi CXXI. törvény 82. § (1) bb). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.

12 Megállapította: 2010. évi XCII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2010. X. 3-tól.

13 Megállapította: 2017. évi CLXXVIII. törvény 24. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

14 Beiktatta: 2006. évi CXVII. törvény 37. §. Módosította: 2010. évi XCII. törvény 12. § (2).

15 Beiktatta: 2017. évi CLXXVIII. törvény 25. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

36. §¹ A családtámogatási ellátással kapcsolatos eljárásban a hiányzó bizonyíték az ügyfél nyilatkozatával nem pótolható.

→ **36/A. §**² (1)³ Az igényelbíráló szerv részére adatot szolgáltat

a)⁴ a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 19. § (3) bekezdése szerinti szerv a köznevelési intézmény tanulója tanulói jogviszonyának,

b)⁵ a szakképzési államigazgatási szerv a szakképző intézmény tanulója tanulói jogviszonyának, és

c)⁶ a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 6. § (5) bekezdés a) pontja szerinti szerv a felsőoktatási intézmény hallgatója hallgatói jogviszonyának fennállásáról, szüneteléséről és megszűnéséről.

→ (2)⁷ Az adatok átadásának módjáról a központi családtámogatási szerv, illetve a családtámogatási kifizetőhely és az (1) bekezdés alapján adatszolgáltatásra köteles szerv egymással megállapodást köt.

(3) Jogszabályban meghatározott módon kell igazolni a tanulmányok köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben történő folytatását⁸

a) ha az ellátás iránti igényt családtámogatási kifizetőhely bírálja el,

b) a családtámogatási ügyben eljáró hatóság hiánypótlásra való felszólítása alapján, a családi pótlékban részesülő, de az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatásban nem érintett gyermek, illetve tanuló esetében.

37. § (1)⁹ A családtámogatási ellátás a kérelem benyújtásának időpontjától jár, feltéve, hogy a benyújtás időpontjában a jogosultság fennáll. A családtámogatási ellátást visszamenőleg, legfeljebb a kérelem benyújtásának napját megelőző második hónap első napjától kell megállapítani, ha a jogosultság már ettől az időponttól kezdve fennállt.

(2)¹⁰ A családtámogatási ellátásokat kormányrendeletben meghatározottak szerint kell folyósítani.

→ (3)¹¹ Biztonságos kézbesítési szolgáltatási címmel rendelkező ügyfél esetén a családtámogatási ügyben eljáró hatóság, valamint a központi családtámogatási szerv a döntését és az általa kiállított más iratot vagy értesítést – a választott kapcsolattartási formára tekintet nélkül – az ügyfél biztonságos kézbesítési szolgáltatási címére kézbesíti, ha ezt az ügyfél az ügyintézési rendelkezésében nem zárta ki. A kézbesítésre az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 14. § (4) bekezdésében foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a kézbesítés második sikertelen megkísérlését követően a küldemény nem minősül kézbesítettnek, és a családtámogatási ügyben eljáró hatóság, illetve a központi családtámogatási szerv postai úton intézkedik az irat vagy értesítés kézbesítéséről.

→ (4)–(9)¹²

38. § (1)¹³ Ha a kérelem elbírálása után megállapítást nyer, hogy a kérelmet jogszabálysértő módon elutasították, vagy alacsonyabb összegű ellátást állapítottak meg, illetőleg folyósítottak, úgy a jogszabálysértés megállapításától visszafelé számított öt éven belül járó összeget ki kell fizetni.

1 Megállapította: 2017. évi L. törvény 164. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Megállapította: 2019. évi CXII. törvény 34. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.

3 Módosította: 2023. évi LXXVI. törvény 18. § b).

4 Módosította: 2021. évi LIII. törvény 18. § i).

5 Módosította: 2021. évi LIII. törvény 19. § a).

6 Módosította: 2021. évi LIII. törvény 19. § b).

7 Módosította: 2023. évi LXXVI. törvény 18. § c).

8 Módosította: 2021. évi LIII. törvény 18. § j).

9 Megállapította: 2016. évi CLXVII. törvény 36. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

10 Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 169. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

11 Megállapította: 2023. évi XXVIII. törvény 5. § (4). Hatályos: 2024. I. 1-től.

12 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 170. §. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

13 Módosította: 2009. évi LXXIX. törvény 54. § (4) e), g). Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).

Módosította: 2018. évi CXIX. törvény 21. § e).

(2) A jogosult halála esetén - az anyasági támogatás kivételével - az esedékes és fel nem vett ellátás azt a személyt illeti meg, aki az elhalálozást követően az ellátásra jogosító gyermek neveléséről saját háztartásában gondoskodik.

(2a)¹ A családi pótlékra saját jogon jogosult személy halála esetén az elhalálozás hónapjára járó ellátást a vele közös háztartásban együtt élő közeli hozzátartozó, ennek hiányában az elhunyt tartására annak elhalálozásakor jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személy, ennek hiányában az elhunyt örököse veheti fel, a halál napjától számított - az örökös esetében a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított - egy éven belül.

(3) Az esedékessé vált és fel nem vett ellátást - az anyasági támogatás kivételével - az esedékességtől számított egy éven belül lehet felvenni.

39. § Az ellátásra jogosult az igényelbíráló szervnek 15 napon belül köteles bejelenteni minden olyan tény, adatot, amely az ellátásra jogosultságát vagy annak összegét érinti.

40. § Az ellátás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos valamennyi eljárás illeték- és költségmentes.

Jogalap nélkül igénybe vett ellátás

41. § (1) Jogalap nélkül veszi igénybe az ellátást az a személy, aki

a) arra nem jogosult, vagy

b) kevesebb összegre jogosult, mint amelyet számára folyósítottak.

(2)² Az, aki ellátást jogalap nélkül vett fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított harminc napon belül határozattal kötelezték.

(3)³ A (2) bekezdésben meghatározott idő elteltével a jogalap nélkül felvett ellátást attól lehet visszakövetelni, akinek az ellátás felvétele felróható, feltéve, hogy a felvételtől vagy az ellátás megszűnésétől kevesebb mint öt év telt el.

(4) Az ellátás felvétele akkor róható fel, ha

a)⁴ az ellátásban részesülő tudta, hogy az ellátás őt nem illeti meg, de ennek ellenére ő azt felvette;

b)⁵ az ellátásban részesülő a saját gondatlanságából fakadóan nem tudta, hogy az ellátás őt nem illeti meg, de a körülményekből az következik, hogy ezt tudnia kellett volna.

(4a)⁶ Ha a szülők egyike jogalap nélkül vett fel a gyermekük után járó gyermekgondozási támogatást vagy a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény szerinti, az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásának minősülő ellátást, mindkét szülő erre irányuló egybehangzó nyilatkozata alapján a jogalap nélkül felvett ellátás a másik szülőnek - a közös háztartásban nevelt gyermekükre tekintettel - megállapított gyermekgondozási támogatás összegéből levonható. Ha a szülők nem járulnak hozzá egybehangzó nyilatkozattal a levonáshoz, a jogalap nélkül felvett ellátást - felróhatóságra tekintet nélkül - az a szülő köteles visszafizetni, aki az ellátást felvette.

(5) Az igényelbíráló szerv, illetve az egyéb szerv köteles megtéríteni a jogalap nélkül felvett ellátást, ha az ellátás jogalap nélküli megállapítása, illetőleg folyósítása mulasztásának vagy a valóságtól eltérő adatszolgáltatásának a következménye és az ellátást a (2) bekezdés alapján visszakövetelni nem lehet.

1 Beiktatta: 2015. évi CCXXIII. törvény 55. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

2 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 83. § f).

3 Módosította: 2004. évi CXXXVI. törvény 72. § (1) c) cc), 2018. évi CXIX. törvény 21. § e).

4 Módosította: 2005. évi CXXVI. törvény 32. § (1) ad).

5 Módosította: 2005. évi CXXVI. törvény 32. § (1) ad).

6 Beiktatta: 2016. évi CLXVII. törvény 37. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

(6)¹ Ha az ellátás jogalap nélküli megállapításáért vagy felvételéért az igényelbíráló vagy egyéb szervet és az ellátásban részesülőt is felelősség terheli, úgy a jogalap nélkül felvett ellátást közrehatásuk arányában kötelesek megtéríteni vagy visszafizetni. Ha a közrehatásuk aránya nem állapítható meg, akkor a felelősöket egyenlő arányban kell megtérítésre, visszafizetésre kötelezni.

(7)² Ha az ellátás jogalap nélküli megállapításáért, felvételéért az igényelbíráló szervet és az egyéb szervet is felelősség terheli, úgy a jogalap nélkül felvett ellátás megtérítéséért egyetemlegesen felelnek.

42. § (1)³ A jogalap nélkül felvett családtámogatási ellátás visszafizetéséről, az igényelbíráló szerv vagy az egyéb szerv részére előírt megtérítési kötelezettségről határozatban kell rendelkezni.

(2)⁴ Az igényelbíráló szerv a követelést a jogalap nélkül felvett ellátás utolsó kifizetésétől számított öt éven belül érvényesítheti. Ha a követelésre alapot adó magatartás a bíróság jogerős ügydöntő határozata szerint bűncselekmény, úgy a követelés öt éven túl is érvényesíthető mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül.

43. § (1)⁵ A jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetésére kötelező határozatot az ellátás jogosulatlan igénybevétele megállapító szerv hozza meg.

(2)⁶ A jogalap nélkül felvett ellátást elsősorban a még folyósított ellátásból kell levonni. Ha a jogalap nélkül felvett ellátási formából már nem történik folyósítás, akkor a jogalap nélkül felvett ellátás összege bármely folyósított ellátás összegéből levonható. Az együtt élő szülők háztartásában élő gyermekekre tekintettel folyósított, jogalap nélkül felvett családtámogatási ellátás bármelyik szülő részére folyósított ellátásból levonható.

(3)⁷ A levonást végleges visszafizetésre kötelező határozat alapján lehet megkezdeni. A levonással meg nem térült, illetőleg a túlfizetés összegére tekintettel csak hosszabb idő alatt megtérülő követelés összegét az ellátást igénybe vevő keresetéből is le lehet vonni.

(3a)⁸ A keresetből történő levonás érvényesítése során a kincstári számfejtési körbe tartozók esetében a Kincstárt munkáltatónak kell tekinteni.

(4)⁹ Ha a fizetésre kötelezett szerv, személy a fizetésre kötelező határozat véglegessé válásától számított tizenöt napon belül fizetési kötelezettségét nem teljesíti, úgy a központi családtámogatási szerv megteszi a követelés végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

(5)¹⁰ A jogalap nélkül kifizetett és végleges határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegét a magánszemély kérelmére a központi családtámogatási szerv vezetője kivételes méltányosságból elengedheti vagy mérsékelheti, ha

a) annak megfizetése az adós és a vele együtt élő közeli hozzátartozó megélhetését súlyosan veszélyezteti,

b) a követelés még folyósított ellátásból vagy keresetből történő levonás útján nem téríthető meg, és

c) a követelés adóhatósági végrehajtása nincs folyamatban.

1 Megállapította: 2007. évi CXXI. törvény 75. §. Módosította: 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) d).

2 Megállapította: 2007. évi CXXI. törvény 75. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Lásd még: 2007. évi CXXI. törvény 81. § (21).

3 Megállapította: 2017. évi L. törvény 164. § (4). Hatályos: 2018. I. 1-től.

4 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 104. §, 2018. évi CXIX. törvény 21. § f).

5 Megállapította: 2016. évi CIV. törvény 49. § (4). Hatályos: 2017. I. 1-től.

6 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 56. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

7 Módosította: 2017. évi L. törvény 165. § f).

8 Beiktatta: 2018. évi CXIX. törvény 20. § (1). Hatályos: 2019. I. 1-től.

9 Megállapította: 2017. évi L. törvény 164. § (5). Hatályos: 2018. I. 1-től.

10 Megállapította: 2018. évi CXIX. törvény 20. § (2). Hatályos: 2019. I. 1-től.

(6)¹ A jogalap nélkül kifizetett és végleges határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegét a magánszemély kérelmére a központi családtámogatási szerv vezetője méltányosságból elengedheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy az ellátás teljes összegét az arra jogosult személynek átadta, a felvett ellátás összege nem haladja meg a jogosultat megillető összeget és a jogosult nem részesült egyidejűleg az ellátásban.

(6a)² Az (5) és (6) bekezdés alapján benyújtott méltányossági kérelemnek a végrehajtásra nincs halasztó hatálya.

(7)³ A jogalap nélkül kifizetett és végleges határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegére a magánszemély kérelme alapján a központi családtámogatási szerv vezetője kivételes méltányosságból részletfizetést engedélyezhet vagy fizetési halasztást (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) adhat.

(8)⁴ Fizetési kedvezmény abban az esetben engedélyezhető, ha a követelés későbbi teljesítése a körülményekből valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit.

(9)⁵ A központi családtámogatási szerv vezetője a fizetési kedvezményt feltételhez is kötheti. A fizetési kedvezmény érvényét veszíti és a tartozás - annak járulékaival együtt - egy összegben esedékessé válik, ha a fizetésre kötelezett a fizetési kedvezmény engedélyezése során meghatározott feltételeket nem teljesíti.

Jogorvoslat

44. §⁶ (1)⁷

(2) A családtámogatásokkal kapcsolatos ügyekben a keresetlevél benyújtásának halasztó hatálya van, kivéve, ha a kereseti kérelem kizárólag a határozatban megállapított ellátási összegen felüli többletigényre irányul.

(3)⁸

VI. Fejezet

ADATVÉDELEM

 45. § (1)⁹ Az igényelbíráló szerv - ideértve a családtámogatási ügyben eljáró hatóság vezetőjét is a méltányossági jogkörének gyakorlása során -, valamint a központi családtámogatási szerv természetes személyről adatokat a családtámogatási ellátások megállapítása, folyósítása, ellenőrzése, valamint a jogalap nélkül felvett ellátások visszakövetelése céljából - TAJ számon - tart nyilván.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott célra az alábbi személyes adatok tarthatók nyilván:

a)¹⁰ a jogosult, az ellátásra jogosító gyermek, továbbá a jogosult házastársának, bejegyzett élettársának, élettársának természetes személyazonosító adatai;

1 Beiktatta: 2007. évi CXXI. törvény 76. § (2). Módosította: 2015. évi VI. törvény 17. § (3) c), 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) e), 2017. évi L. törvény 165. § a).

2 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 72. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2018. évi CXIX. törvény 20. § (3). Hatályos: 2019. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2018. évi CXIX. törvény 20. § (3). Hatályos: 2019. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2018. évi CXIX. törvény 20. § (3). Hatályos: 2019. I. 1-től.

6 Megállapította: 2017. évi L. törvény 164. § (6). Hatályos: 2018. I. 1-től.

7 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CX. törvény 40. § (5). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

8 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXIX. törvény 22. § a). Hatálytalan: 2019. I. 1-től. Lásd: 11/2019. (III. 29.) AB határozat 1-2.

9 Megállapította: 2023. évi LXXVI. törvény 20. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

10 Módosította: 2009. évi XXIX. törvény 17. § (7), 2009. évi LXXIX. törvény 54. § (4) k). Lásd: 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (1).

→b)¹ a jogosult állampolgárságára, illetőleg huzamos tartózkodási jogosultságára vagy menekült jogállására vonatkozó adat;

c) a jogosult családi állapotára, élettársi kapcsolatára vonatkozó adat;

d) az ellátásra jogosító gyermek tanulói, hallgatói jogviszonyára vonatkozó adat;

e)² a jogosult, a jogosult házastársa, bejegyzett élettársa, élettársa és az ellátásra jogosító gyermek lakó-, illetőleg tartózkodási helyére vonatkozó adat;

f)³ a jogosult fizetési számlaszámára vonatkozó adat;

g)⁴ a jogosult, a jogosult házastársának, bejegyzett élettársának, élettársának, továbbá a nagykorú gyermek jövedelmére vonatkozó adat;

h) az ellátásra jogosító gyermek tartós betegségére, súlyos fogyatékoságára vonatkozó adat;

i)⁵ a magasabb összegű családi pótlékban részesülő, 18. életévét betöltött jogosult munkaképesség-csökkenése, illetve egészségkárosodása mértékére vonatkozó adat;

→j)⁶ a 2. § c) pont cb) alpontjában meghatározott személy nevére a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény alapján kiadott „Magyar igazolvány” sorszáma vonatkozó adat;

→k)⁷ a jogalap nélkül felvett családtámogatási ellátásokkal kapcsolatban fennálló követelések keresetből történő levonása esetén a fizetésre kötelezett személy foglalkoztatójának neve, székhelye és adószáma.

(2a)⁸ A (2) bekezdés h) pontja szerinti adatkör tekintetében az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3)⁹ Az igényelbíráló szerv a (2) bekezdés szerinti adatot törvény alapján adatkezelésre jogosult szervnek - a felhasználás céljának és jogalapjának egyidejű megjelölésével - jogszabályban meghatározott módon szolgáltatathat.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott adatok közül az adatkezelésre jogosult szerv csak az adott támogatás elbírálásához szükséges adatokat kezelheti.

(5)¹⁰ Az igényelbíráló szerv, valamint a központi családtámogatási szerv az állami adóhatóság felé fennálló adatszolgáltatási és jogszabályon alapuló egyéb kötelezettségének teljesítése érdekében kezelheti a jogosult adóazonosító jelét.

46. § Ha törvény másként nem rendelkezik, a 45. § (2) bekezdés szerinti adatok alapján vezetett nyilvántartásból a családtámogatási ellátásra való jogosultság megszűnésétől számított öt év elteltével - a szolgálati időre jogosító ellátások kivételével - törölni kell az adott személyre vonatkozó adatokat.

47. §¹¹ (1) Az e törvény felhatalmazása alapján nyilvántartást vezető szervek a nyilvántartásban szereplő adatokat személyazonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatják, illetve azokból statisztikai célra adatot szolgáltathatnak.

(2) Az e törvény felhatalmazása alapján nyilvántartást vezető szerveknek a nyilvántartásban szereplő adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére - a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben - statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adniuk, és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

1 Módosította: 2004. évi XXVI. törvény 94. § (4) b) bc), 2023. évi XC. törvény 329. § b).

2 Módosította: 2009. évi XXIX. törvény 17. § (7).

3 Megállapította: 2013. évi CCXXIV. törvény 22. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Módosította: 2009. évi XXIX. törvény 17. § (7).

5 Beiktatta: 2007. évi CXXI. törvény 78. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2017. évi CLXXVIII. törvény 26. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

7 Beiktatta: 2023. évi LXXVI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

8 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 36. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

9 Módosította: 2000. évi CXIII. törvény 281. § (2) b) 8.

10 Beiktatta: 2009. évi LXXIX. törvény 49. §. Módosította: 2010. évi XXXIX. törvény 40. § (1), 2018. évi CXIX. törvény 21. § g).

11 Megállapította: 2017. évi XLIV. törvény 19. § (1). Hatályos: 2017. VI. 2-től.

48. §¹ (1)² A családtámogatási igazgatási eljárás során a központi családtámogatási szerv a 45. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott körben adatot kérhet az egészségbiztosítási szervtől, továbbá a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervtől a családtámogatási ellátásra való jogosultság elbírálása, illetve a jogosultság fennállásának ellenőrzése céljából.

(2)³ A központi családtámogatási szerv megkeresésére az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős szerv, továbbá az egészségbiztosítási szerv a családtámogatási ellátásra való jogosultság fennállásának ellenőrzése céljából TAJ-számon csoportos adatszolgáltatást teljesít nyilvántartásából az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaiban részesülő személyekről.

(3)⁴ Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira való jogosultság fennállásának ellenőrzése céljából a központi családtámogatási szerv az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős szerv, továbbá az egészségbiztosítási szerv megkeresésére a 45. § szerinti nyilvántartásból TAJ-számon csoportos adatszolgáltatást teljesít a gyermekgondozási támogatásban részesülő személyekről.

49. §⁵ (1)⁶ A központi családtámogatási szerv ellenőrzése kiterjed az igényelbíráló szervek hatáskörébe tartozó ellátások megállapítására, folyósítására, továbbá az ezekkel összefüggő ügyviteli feladatok ellátására, valamint az ellátásra való jogosultságot megalapozó igazolás jogszabályi követelményeknek való megfelelőségének vizsgálatára.

(2)⁷ A családtámogatási ügyben eljáró hatóság - családtámogatási kifizetőhely esetében a központi családtámogatási szerv - a jogosultsági feltételek meglétét az ellátást igénylőknél ellenőrizheti.

49/A. §⁸ Az e törvény szerinti eljárások során az uniós rendeletek szerinti hozzáférési pontot működtető egészségügyért felelős miniszter az uniós rendeletek szerinti célból, az ahhoz szükséges mértékben és ideig kezeli az elektronikus adatcserével érintett, az igényelbíráló szerv által e törvény szerint kezelt személyes és különleges adatokat.

49/B. §⁹ (1)¹⁰ A központi családtámogatási szerv a családtámogatási ellátásokkal és a fogyatékosági ellátásokkal kapcsolatosan egységes szociális nyilvántartást vezet. A központi családtámogatási szerv az egységes szociális nyilvántartással kapcsolatos adatfeldolgozási feladatok ellátásával államigazgatási szervet vagy kizárólagos állami tulajdonú gazdálkodó szervezetet bízhat meg, kivéve ha e korlátozás alól a szakmai irányító miniszter előterjesztésére a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszter a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartások fokozottabb védelméről szóló törvényben meghatározott egyedi felmentést ad.

(2)¹¹ A családtámogatási ügyben eljáró hatóság, valamint a központi családtámogatási szerv a családtámogatási ellátások megállapítása, folyósítása és a jogosultság ellenőrzése céljából a támogatások visszakövetelésére vonatkozó igény elévüléséig az egységes szociális nyilvántartás keretében jogosult kezelni a családtámogatási ellátásban részesülő személy, valamint ha az ellátást más személyre tekintettel állapítják meg, úgy e személy

- a) természetes személyazonosító adatát,
- b) társadalombiztosítási azonosító jelét, és

1 Megállapította: 2007. évi CXXI. törvény 79. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.

2 Módosította: 2019. évi CXXVI. törvény 74. § b), 75. §.

3 Módosította: 2015. évi VI. törvény 17. § (3) c), 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) e).

4 Módosította: 2015. évi VI. törvény 17. § (3) c), 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) e).

5 Megállapította: 2004. évi CXXXVI. törvény 69. §. Hatályos: 2005. I. 1-től.

6 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (7) k), 2015. évi VI. törvény 17. § (3) c), 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) g).

7 Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (7) k), 2015. évi VI. törvény 17. § (3) g), 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) h).

8 Beiktatta: 2011. évi CLXXVI. törvény 158. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.

9 Beiktatta: 2015. évi VI. törvény 17. § (2). Hatályos: 2015. IV. 1-től.

10 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) i).

11 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) j).

c) ellátásának jogcímére és összegére vonatkozó adatokat.

(3)¹ A fogyatékosági ellátásokkal kapcsolatban eljáró hatóságok, valamint a fogyatékosági ellátásokkal összefüggő nyilvántartás vezetésére a Kormány által kijelölt szerv a fogyatékosági ellátások megállapítása, folyósítása és a jogosultság ellenőrzése céljából a támogatások visszakövetelésére vonatkozó igény elévüléséig az egységes szociális nyilvántartás keretében jogosult kezelni a fogyatékosági ellátásban részesülő személy

a) természetes személyazonosító adatát,

b) társadalombiztosítási azonosító jelét, és

c) ellátásának jogcímére és összegére vonatkozó adatokat.

49/C. §² (1) Az egységes szociális nyilvántartás a családtámogatási ellátás jogcíme és összege adatkör, valamint a fogyatékosági ellátás jogcíme és összege adatkör tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2) Az egységes szociális nyilvántartásból

a) a települési önkormányzat jegyzője az általa megállapított támogatások feltételeinek meghatározása érdekében szükséges adatokat,

b)³ fővárosi és vármegyei kormányhivatal, a fővárosi és vármegyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala az Szt. szerint a hatáskörébe tartozó pénzbeli és természetbeni ellátások feltételeinek meghatározása érdekében szükséges adatokat,

c)⁴ a fővárosi és vármegyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala a Gyvt. szerint a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátások feltételeinek meghatározása érdekében, valamint az iskoláztatási támogatás szüneteltetésével kapcsolatos feladatainak ellátásához szükséges adatokat,

d) a Diákhitel Központ Zrt. a célzott kamattámogatás megállapításához és a Diákhitel Központ Zrt. célzott kamattámogatás megállapításával összefüggő döntésével szemben benyújtott kifogás elbírálására jogosult szerv a kifogás elbírálásához szükséges adatokat,

e) a települési önkormányzat képviselő-testülete az Szt. szerint a hatáskörébe tartozó pénzbeli és természetbeni ellátások feltételeinek meghatározása érdekében szükséges adatokat,

f) a menekültügyi hatóság a menedékjogról szóló törvény szerint a hatáskörébe tartozó támogatások jogosultsági feltételeinek meghatározása érdekében szükséges adatokat,

g)⁵ a nevelési-oktatási intézmény a feladatkörébe tartozó támogatások, kedvezmények megállapításához szükséges adatokat,

h)⁶ a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 7. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott szervezet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezmények ellenőrzése céljából a központi családtámogatási szerv által kibocsátott, az utazási kedvezményre való jogosultságot igazoló hatósági igazolványon szereplő személyekre vonatkozóan az ellenőrzéshez szükséges adatokat,

 i)⁷ az állami foglalkoztatási szerv a gyermekek után járó támogatások lekérdezése, nyilvántartásba vétel, ellátás megállapítása érdekében szükséges adatokat,

 j)⁸ a nyomozó hatóság a törvényben meghatározott feladatainak ellátása érdekében szükséges adatokat közvetlen lekérdezéssel díjmentesen elérheti.

1 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) k).

2 Beiktatta: 2015. évi VI. törvény 17. § (2). Hatályos: 2015. IV. 1-től.

3 Módosította: 2022. évi XXII. törvény 77. § 1.

4 Módosította: 2022. évi XXII. törvény 77. § 2.

5 Beiktatta: 2017. évi CLXXVIII. törvény 27. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2019. évi CXXVI. törvény 73. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

7 Beiktatta: 2023. évi XXVIII. törvény 5. § (5). Hatályos: 2023. VII. 1-től.

8 Beiktatta: 2023. évi LXXVI. törvény 19. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

(3)¹ A központi családtámogatási szerv a 49/B. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjában és a 49/B. § (3) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott adatok pontosságának ellenőrzése érdekében adategyeztetést folytathat az egészségbiztosítási szervvel. Az adategyeztetés módjáról a Kormány által kijelölt szerv és az egészségbiztosítási szerv megállapodást köt.

49/D. §² Az egységes szociális nyilvántartást vezető szerv a honvédelmi adatkezelésekről szóló 2022. évi XXI. törvény 19. § *p)* pontjában és 20. § (1) bekezdés *d)* pontjában foglaltak szerint adatot szolgáltat a Magyar Honvédség katonai igazgatási és központi adatfeldolgozó szerve részére a hadkötelesek nyilvántartásának vezetése céljából.

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

50. § (1) Ez a törvény 1999. január 1-jén lép hatályba azzal, hogy az iskoláztatási támogatásra vonatkozó 9., 16-18. §-okat 1999. október 1-jétől kell alkalmazni.

(2)³ A gyermekgondozási segélyt 2016. január 1-jétől gyermekgondozást segítő ellátásként kell továbbfolyósítani, ha az ellátásra való jogosultság 2016. január 1-jét megelőzően nyílt meg.

(3)-(4)⁴

(5)⁵

(6)-(7)⁶

(8)⁷

50/A. §⁸ Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVII. törvénnyel megállapított 29. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti anyasági támogatásra való jogosultságra vonatkozó rendelkezéseket - ha az egyéb jogosultsági feltételek fennállnak - a 2019. december 31-ét követően véglegessé vált határozatban engedélyezett örökbefogadások esetén kell alkalmazni.

50/B. §⁹ (1)¹⁰ Az állam - a (2) és (3) bekezdésben, valamint kormányrendeletben meghatározott feltételek mellett - készfizető kezesként felel a központi költségvetés terhére a hitelintézettel megkötött kölcsönszerződés alapján folyósított, kormányrendeletben meghatározott babaváró támogatással nyújtott kölcsönre.

(2) Az állami kezességvállalás mértéke a babaváró támogatással nyújtott kölcsön tőkeösszegének és az erre felszámított ügyleti kamatnak a 100%-a.

(3) A babaváró támogatással nyújtott kölcsön biztosítékeként az állami készfizető kezességvállaláson túl a hitelintézet további biztosíték előírására nem jogosult.

(4)¹¹ E törvénynek a Magyarország 2024. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2023. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 45. §-ával megállapított 50/B. § (1) bekezdése a 2023. január 1. és a Módtv. hatálybalépése között létrejött kölcsönszerződésekre is alkalmazandó.

50/C. §¹²

1 Módosította: 2016. évi CIV. törvény 49. § (7) l).

2 Beiktatta: 2019. évi CV. törvény 29. §. Módosította: 2022. évi XXI. törvény 118. §.

3 Megállapította: 2015. évi CCXXIII. törvény 57. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 59. § c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXIX. törvény 22. § b). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 59. § c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

7 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (1) cb). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

8 Megállapította: 2018. évi CXVII. törvény 81. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

9 Megállapította: 2019. évi XXXII. törvény 2. §. Hatályos: 2019. VII. 1-től.

10 Módosította: 2023. évi LIII. törvény 45. §.

11 Beiktatta: 2023. évi LIII. törvény 44. §. Hatályos: 2023. VII. 7-től.

12 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CCXXIII. törvény 59. § e). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

50/C. §¹ Az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCXXIV. törvénnyel megállapított 25. § (2) és (3) bekezdésében és 27. § (1) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontjában foglaltakat a 2013. december 31-ét követően született vagy a szülő, gyám háztartásába került első gyermek esetében, továbbá azon 2013. december 31-ét követően született vagy a szülő, gyám háztartásába került második vagy további gyermek esetében kell alkalmazni, akinek a szülője, gyámja a háztartásában 2014. január 1-jét megelőzően született vagy háztartásba került, a 20. § (1) bekezdés *a)*-*c)* pontja szerinti életkorú gyermeket nevel.

50/D. §² E törvénynek az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvénnyel (a továbbiakban: Ákr.-Kp. Módtv.) megállapított rendelkezéseit az Ákr.-Kp. Módtv. hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

50/E. §³ A 7. § (2) bekezdése alapján járó, 2021. július 1-jén - a 2021. június 30-án hatályos 14. § alapján - szünetelő nevelési ellátást kérelemre, 2021. július 1-jei időponttól újra folyósítani kell.

51. § Felhatalmazást kap

a) a Kormány arra, hogy a családtámogatási ellátások igénylésével, megállapításával, folyósításával és a jogalap nélkül felvett ellátások visszafizetésével, megtérítésével, valamint az igényelbíráló szervek adatfeldolgozásával kapcsolatos, továbbá a hatáskör átadásból adódó végrehajtási szabályokat rendeletben szabályozza;⁴

*b)*⁵ a családpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza⁶

*ba)*⁷ - az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben - a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek körét, valamint az erről szóló igazolások kiadásának rendjét,

bb) a családtámogatási ellátások igényléséhez szükséges formanyomtatványok tartalmát;

*c)*⁸ a Kormány arra, hogy a 2. § *a)* pont *ac)*-*af)* alpontjában meghatározott személyekre vonatkozó családtámogatási ellátások igénylésével, megállapításával, folyósításával, valamint az igényelbíráló szervek adatkezelésével kapcsolatos végrehajtási szabályokat rendeletben határozza meg;

*d)*⁹ a Kormány, hogy a családtámogatási ügyben eljáró hatóságot és a központi családtámogatási szervet rendeletben kijelölje;

*e)*¹⁰ a Kormány arra, hogy rendeletben szabályozza a babaváró támogatással nyújtott kölcsönhöz kapcsolódó állami kezességvállalás részletes szabályait.

52. §¹¹

Az Európai Unió jogának való megfelelés¹²

53. §¹³ Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

1 Beiktatta: 2013. évi CCXXIV. törvény 23. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Beiktatta: 2017. évi L. törvény 164. § (7). Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2021. évi LIII. törvény 17. §. Hatályos: 2021. VII. 1-től.

4 Lásd: 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet.

5 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 84. § b).

6 Megállapította: 2004. évi CXX. törvény 3. §. Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (7) l).

7 Megállapította: 2004. évi CXX. törvény 3. §. Módosította: 2006. évi CXVII. törvény 39. § (7) m).

8 Megállapította: 2007. évi I. törvény 117. § (2). Módosította: 2011. évi CV. törvény 128. § (8), 2017. évi CLXXVIII. törvény 28. § b).

9 Beiktatta: 2016. évi CIV. törvény 49. § (6). Hatályos: 2017. I. 1-től.

10 Beiktatta: 2019. évi XXXII. törvény 3. §. Hatályos: 2019. VII. 1-től.

11 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi LXVII. törvény 170. §. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

12 Beiktatta: 2007. évi I. törvény 117. § (3). Hatályos: 2007. VII. 1-től.

13 Megállapította: 2007. évi I. törvény 117. § (3). Hatályos: 2007. VII. 1-től.

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés d) pont és 21. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikke,

c)¹ a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való beutazásának és tartózkodásának feltételeiről és a 2009/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. október 20-i (EU) 2021/1883 európai parlamenti és tanácsi irányelv,

d)² a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló, 2011. december 13-i, 2011/98/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, 12. cikk (1) bekezdés e) pont, valamint 12. cikk (2) bekezdés b) pont,

e)³ a harmadik országbeli állampolgárok idénymunkásként való munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló 2014. február 26-ai 2014/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv,

f)⁴ a harmadik országbeli állampolgárok vállalaton belüli áthelyezés keretében történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló 2014. május 15-ei 2014/66/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv,

g)⁵ a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/801 európai parlamenti és tanácsi irányelv.

53/A. §⁶

54. §⁷ Ez a törvény

a) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet;

b) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Községek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Községek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1 Megállapította: 2023. évi XXXVIII. törvény 31. §. Hatályos: 2023. XI. 19-től.

2 Beiktatta: 2013. évi XCIII. törvény 45. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2016. évi XXXIX. törvény 14. §. Hatályos: 2016. IX. 30-tól.

4 Beiktatta: 2016. évi XXXIX. törvény 14. §. Hatályos: 2016. IX. 30-tól.

5 Beiktatta: 2017. évi CXLIII. törvény 11. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi XLIV. törvény 19. § (3). Hatálytalan: 2017. VI. 2-től.

7 Beiktatta: 2017. évi XLIV. törvény 19. § (2). Hatályos: 2017. VI. 2-től.

TARTALOMJEGYZÉK

1998. évi LXXXIV. törvény	1
a családok támogatásáról	1
I. Fejezet	1
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	1
A törvény célja	1
A törvény hatálya	1
Alapelvek	2
Értelmező rendelkezések	2
Családtámogatási ellátási formák	3
II. Fejezet	4
CSALÁDI PÓTLÉK	4
Nevelési ellátás	4
Iskoláztatási támogatás	5
A családi pótlékra vonatkozó közös szabályok	6
Az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség megszegésével, valamint a tankötelezettség mulasztásával összefüggő rendelkezések	9
A bűncselekmény elkövetéséért elítélt gyermekekre (személyre) tekintettel folyósított iskoláztatási támogatás szüneteltetésével összefüggő rendelkezések	9
III. Fejezet	10
GYERMEKGONDOZÁSI TÁMOGATÁSOK	10
Gyermekgondozást segítő ellátás	10
Gyermeagnevelési támogatás	12
A gyermekgondozási támogatási formák közös szabályai	13
IV. Fejezet	14
ANYASÁGI TÁMOGATÁS	14
V. Fejezet	15
A CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSOKRA VONATKOZÓ HATÁSKÖRI ÉS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK	15
Az igényelbírálás szabályai	15
Jogalap nélkül igénybe vett ellátás	18
Jogorvoslat	20
VI. Fejezet	20
ADATVÉDELEM	20
ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	24
Az Európai Unió jogának való megfelelés	25